

OK ESÜNK... PÉPEINK, tehát oda személyesen bővebb... NÁL... END AVE... PFERSON AVE... LE AVE... et jelentések be.

AT KAP... LÁSÁNÁL... akert... LYESEN... YNÁL... ANTAN... TROIT, MICH... boss"-nál... CITY, MICH.

Stethoscóp... Betegmegfigyelés... Munkakörvetítés

ly Egylet... FA.

diákat szed... rvényei és a... kivánnak... gy valamely... geinek min...

zni, olyano... el, ne nézze... elegend tesz-e... eresse az ol... t fizet, jobb

akarja bizto... gajaink közé.

akár egész életen... kár 20 éven át fizog... 20 év után min... gszünk. Bővebb fel... lenti címre.

ebédet azonnal jelentették... t meghívott egy remekül... titott kis asztal körül fog... helyet, mely szinte eltér... a hatalmas komor ebédlő... t.

(Folytatjuk)

agyar... udni

és ne adja fel a... ob egyetlen nyer... rakorlással gyara... kot nyújt minden... legjobb módszere... t.

és kezelés céljaira... pedig: vese bajt... okat, vakbél gyul... Reumatizmust, ide... bajok külföldi mód... ny legújabb mód... dezeset alkalmazok... nem halasztja hol... dossal.

sta utódja... lling... ROIT, MICH.

rodához jut... E 8 ÓRÁIG... RÁIG.

THE ONLY HUNGARIAN SEMI-WEEKLY IN THE UNITED STATES PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

MAGYAR HIRLAP

HUNGARIAN NEWS

A PAPER IN THE HUNGARIAN TONGUE STANDING UNCOMPROMISINGLY FOR "AMERICA FIRST" MEGJELENIK MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN ELEVENTH YEAR, NO. 14

14. SZ. TIZENEGYEDIK ÉV. ÁRA 5 CENT.

Beolvadt lap: AMERIKAI MAGYAR KRÓNIKÁS, DETROIT-FLINT, MICHIGAN

KEDD, 1924 FEBRUÁR 19.

Coolidge elnök Denbyt szépen kitessekele

Ar elnök megtiltja a nagy kormányozható léghajóval tervezett sarkvidéki expedíciót, amire Denby engedélyt adott volt. — Így akar alkalmat adni a nagy botrányba keveredett miniszternek a "tisztességes visszavonulásra."

Washingtonból jelentik: — A Fehér Házból eredő, teljesen megbízható értesülés szerint Coolidge elnök, mint a tengeri haderő főparancsnoka megtiltotta, hogy a Shenonah nevű óriási repülőgépet felhasználják a tervezett sarkvidéki expedíció céljaira. Eltekintve attól, hogy a léghajó milliókba kerül, annak esetlegessége — sőt szakértők szerint biztos — katasztrófa az amerikai haditengerészet legkötürőbb pár tisztjének elpusztulását is jelentené, s az elnök ennek megkockáztatását nem engedte.

Miután Denby tengerészeti miniszter az expedícióra már engedélyt adott, az elnök közbélelését politikai és tengerészeti körökben arra magyarázta, hogy a teapot-doma olajbotrány ügyében annyira kompromittált tengerészeti miniszternek az elnök ily módon akar alkalmat nyújtani a "kibontott logobogár" való tisztességes távozására. Mert most Denbynek alkalma van a "sértődött" távozni az állásából. Lemondani eddig csak azért nem akart ugyanis, nehogy a világ ezt arra magyarázza, mintha a szenátus bizalmatlansági határozata következtében határozta magát erre.

Ez, amint ő mondotta, egyenlő lenne annak beismeregetésével, hogy bűnösnek érzi magát. Pedig dehogyan is érzi. Ő még egyszer bérbeadná az olajbányákat a haditengerészet olajforrás tartalmakait, ha módjában lenne.

Denby maga még nem akart nyilatkozni a dolgról. Azt a hírt, hogy az elnök megtiltotta az expedíciót, megerősítették.

ÉHENHALT EGY NAGY OSZTRÁK TUDÓS

Bécsből jelentik: — Dr. Ludwig Unger, a gyermekgyógyászat világhírű tanára nyolcvanöt éves korában elhunyt. A felboncolás alkalmával megállapították, hogy az agy tudós halálának közvetlen oka gyenge, elégtelen táplálkozás volt. Azt tudták róla, hogy szegénységben él, de hogy éheznek, senki sem sejtette. Az öreg professor sokkal buszkább volt, semhogy segítséget kérjen, vagy panaszokdék. Most Bécs város költségén temetik el, nagy pompával.

A PÉNZKIRÁLY AJÁNDÉKA A KÖZÖNSÉGNEK

New Yorkból jelentik: J. P. Morgan azzal a hírrel lepte meg szombaton a közönséget, hogy apjától örökölt nagyszerű könyvtárát, mely a legértékesebb magángyűjtemény a világon, neki ajándékozta, a palotájával együtt. Még pedig minden fenntartás nélkül. Csak azt köti ki, hogy a könyvtár az ő apja nevével viselje. És még másfélmillió dollár adományoz a sajátjából a műgyűjtemény fenntartásának alapjára. Maga a könyvtár legalább hét millió dollárt ér. Főleg tudósok vehetik hasznát a buvátkodásai-éban, mert a gyűjteményben van vagy tízezer olyan ritkaság, amelyek közül csak nagyon kevés lehetősé más könyvtárakban.

BIZTOSRA VESZIK POINCARÉ BUKÁSÁT

Párisban biztosra veszik, hogy Poincaré hamarosan meg fog bukni a pénzügyi politikája miatt. — Clemenceaut emlegetik utódaként.

Párisból jelentik: — Itteni politikai körökben immár egészen biztosra veszik, hogy Poincaré már csak rövid ideig marad a kormány élén, oly nagy és általános az elégedetlenség a pénzügyi politikája miatt. A kormány minden törekvése oda irányul, hogy az államháztartás mérlegét egyensúlyba hozza. Azonban könnyörtelen németellenes politikája dacára kevesebb pénz tud bevasalni Németországtól, mint a Ruhr megszállás előtt, s kénytelen a francia népre új adók nehézt terhelni, amivel csak azt éri el, hogy a drágaság fokozódik. És ennek dacára a frankot nem hogy megszállárdítaná, hanem annak árfolyama feltartóztatlanul hanyatlal, s ennek nyomán emelkedik a drágaság.

MEGINT EGY "LESZERELÉSI" KONFERENCIA

Rómából jelentik: — A Nemzetek Ligájának auspiciuma alatt pénteken kezdődött itt meg az újabb tengerészeti "leszerelési" konferencia, mely Thaon olasz admirális elnöke alatt 15 nemzet képviselőinek részvételével nyílt meg. A konferencián Németország és Törökország nincsenek képviselve. Az előbbi azért, mert hisz nincs mit leszerelni, a másik, mert lausannei szerződés hatalmak még nem ratifikálták. Amerika sem képviseltette magát, mert a washingtoni egyezményhez ragaszkodik. Szovjetország azonnal vesz részt első ízben hivatalosan ilyen nemzetközi konferencián. A moszkvai kormányt Behrens admirális képviseli.

Kudarcot vallott a leg-aljasabb francia terv

A rajnavidek elszakítására irányuló francia cselzövés csufosan megbukott. — A feldühödött rajnavideki lakosság a separatista vezérek közül sokat agyonvert, s most a coblenzi szövetségközi főhatóság az egész becstelenséget "kormányt" eltávolította.

Coblenzből jelentik: — A szövetséges hatalmak által a megszállva tartott német területek felügyeletével megbízott komiszió a bajor palatinus "kormányát" elmozdította, s ez országgrész kormányzatát a tartománygyűlés tagjaiból összeállított bizottságra bízta, élén a törvényhozó testület elnökével, Bayersdorffal.

Ezzel a "separatista mozgalom" sorsa végleg megpecsételtetett. E mozgalom célja tudvalevően az volt, hogy a francia megszállás alatt levő Rajnavideket Németországtól elszakítsa, "önálló" köztársasággá tegye, valójában pedig, hogy az örök időkre francia fenhatóság alá kerüljön, s idev Franciaországba kebeleztesse. Minthogy a franciák ezt a kedves régi álmukat az ez a kedves régi álmukat a békeszerződés értelmében nem valósíthatták volna meg, másrészt, mindezt kapható zülként, mindezt kapható zülként németeket béreltek fel a célra, akiknek aztán egyenesen "megengedték", hogy a tartományt önálló köztársaságnak kiáltás ki, s annak élére ök kerüljenek. Francia fegyverek, 20 ezer főnyi fekete katonaság oltalmazta az új rajnavideki "független" kormányt a "felszabadított" népük dühé elől. Ezek a "separatista" hazafiak, akik a szövetséges szövetségben elad-

ták hazájukat a legkönyörtebb ellenségnek, valóságos rémuralmat teremtettek az "uralmuk" alá került területen. A leghalatlanságban rablásokat és fosztogatásokat vittek véghez, francia fegyverek oltalma alatt. A franciák végtére kénytelenek voltak megvonni a támogatásukat a rajnavidektől, valószínűleg saját szövetségeseik nyomására, s visszavonták az afrikai csapatokat a "separatisták" területeiről.

Erre a halálra gyötört lakosság elkeseredése a separatisták ellen fordulhatott. A hol elsiettek egy separatistát, azt agyonverték. A napokban a feldühödött népi Pirmasens városban a városzhást megostromolta, hogy a "kormányzó" és testőreit meglesse. Ezek elbarrikádoztak magukat, mire a tőmeg olajjal öntözte le a házat, felgyújtotta, s a separatisták az utolsó emberig bennétek.

Ezeknek a borzalmas állapotoknak végét vetendő lépett közbe a coblenzi szövetségközi High Commission. A franciák által erősen hagyott separatisták erre meneküléshoz láttak ki, merre látott. A fővezérik, Alfred Bley, a "köztársasági elnök" hír szerint Amerikába igyekeztek, ha időközben a honfitársai el nem csipik és meg nem lincselik.

Kétségtelen, hogy a separatista mozgalom csufos bukása a francia politikának eddig legnagyobb kudarca.

AZ ELSŐ OROSZORSZÁGI KÉP LENIN TEMETÉSÉRŐL. — A MOSZKVAI GYÁSZMÉN ET

Fejtől büzik a hal — mondották a magyar parlamentben

KORMÁNYNYILATKOZATTAL VALASZOLNAK AZ ORGOVÁNYI GYIKLOSSÁG TETTESEINEK LELEPLEZÉSÉRE. — A FAJVEDŐK ÉS AZ EGYSÉGES-PÁRT KÖZÖS FRONTJA.

Budapestről jelentik: A jelenleg ellenzéki fajvédő-csoport, mely a kormányt újabb egyesülésre a politikai augurok csak a kölcsönakció lebonyolítása utánra várták, azonban az egy-mással szembenálló két párt lelki egysége talán még akkor sem dokumentálódott jobban, amikor a pártkörben — intrikáltak egymás ellen. Az egységspártiakat és a fajvédőket most Drózy Győző beszéde az orgoványi gyilkosságról és a szocialdemokrata képviselők leleplezése a többi gyilkosságokról hozták közel egymáshoz és az egységspárt teljesen megelégedve az állítólagos ellentétekről, amelyek elválasztják a fajvédőktől, lelkesen ünnepele Lendvai-Lehner Istvánt, amikor megvédte és felmagasztalta a kommun után elkövetett gyilkosságok tetteseit.

Drózy Győző részletes adatok alapján ismertette az orgoványi gyilkosságok történetét, felsorolta a gyilkosságban résztvevő Hájjas-különítmény valamennyi tagjának nevét, megállapította az is, hogy Hájjas Iván személyesen is résztvevett a gyilkosságokban. Elmondotta, hogy a gyilkosok annyira belevadáltak a véreng-

zésbe, hogy Francia Kis Mihály tréfiából agyonlőtt az utcán egy fiatal fiút, akiről később állapították meg, hogy Lustig Lászlónak hívják. A beszéde a kormánypart tagjai sápadtan, de csöndben hallgatták végig, csak akkor támadt zaj, amikor Rakovszky István hangja belesüvített a gyilkosságokról szóló felszólalásba: — A capite (a fejtől) kezdve kell rendet teremteni Magyarországon!

Ugyanígy vihart keltett, amikor Saly Endre beszéde közben — aki a Somogyi-gyilkosságot jegyzőkönyveit olvastatta és megállapította, hogy ebben a gyilkosságban többek között Szász Pál, Bibó Dénes, Hájjas Iván és Francia Kiss Mihály is résztvettek — Peidl Gyula nemzetgyűlési képviselő szintén Horthy Miklós kormányzóra tett célzást: — Amnesziát fog nekik adni!

Saly Endre elmondotta, hogy Bodó Ferenc szádacosnak és Lsdy Dénes hadnagynak, akiket a bíróság halálra ítélt, mert meggyilkoltak egy közkeletű és holttestet a Tiszába dobta, Horthy kormányzó megkegyelmezett. Saly leplezte le a síófoki rémségeket is és

felsőszólalásának ebben a részében összeütözközésbe került az elnökkel, aki megtiltotta, hogy Horthy kormányzó nevét belekeverje a vitába. Saly ugyan elmondotta, hogy a síófoki gyilkosságok egyik tettese, Haydn István törzserőmester annyira megundorodott a véres borzalmasoktól, hogy egyben kifakadt a síófoki főhadiszállás legénysége előtt: "mégis gaszág, hogy mi itt mit csinálunk." Ezért a kijelentésért ki akarták végezni, de megszökött a fogdából. Előző nap azonban Horthy akkori fővezér elé vezették, aki a következők mondotta az örmezetnek:

— Te szerencsétlen, eladta a lelked a szocialistáknak és a zsidóknak, de én majd... Tovább nem idehette Saly a volt fővezér szavait, mert az elnök félbeszakította és rendmentesítette.

Saly ezután a simontornyai tömeggyilkosságról, a kaposvári kivégzésekről, a deveseri erdőben végrehajtott huszonnégyeszeres gyilkosságról, a gyöngyösi vérfürdőről, a szolnoki tömeggyilkosságokról beszélt, minden esetben névszerint felsorolva az idáig még meg nem büntetett tetteseket.

A kormányparton és a fajvédők között az ülés után izgatottan tárgyalták, hogy a jelenlegi házbélyokok mellett nem lehet megakadályozni azt, hogy a kormányzó személyét a vitába bele ne keverjék és sértő beállításban ne szerepeltessék. Az egységspárt szószó jobboldali tagjai között mozgalom indult meg arra, hogy Nagy Emil rendtörvényjavaslatát, amely a képviselői szólás-szabadságot is korlátozza, napirendre tűzzék.

Szerdán délután egyebeknél a parlament épületében a miniszterelnök szobájában tanácskozásra ült össze Vass József helyettes-miniszterelnök, Rakovszky Iván, Walko Lajos és gróf Csáky Károly miniszterek. Hír szerint arról tanácskoztak, hogy a kormány min-lyen álláspontot foglaljon el a nemzetgyűlésen elhangzott beszédekkel szemben, amelyek a multbeli véres atrocitások részleteit tarták fel. Általában azt hiszik, hogy ezekre vonatkozóan még ma vagy holnap kormánynyilatkozat fog elhang- zani.

Máris válságba került a munkáskormány

A kikötőmunkások nagy sztrájkja rendkívül kellemetlen helyzetbe hozta MacDonalld kormányát. — A szocialista kormány valószínűleg kénytelen lesz sztrájktrórkkel próbálni letörni a sztrájkot, hogy a fenyegető éhínséget elhárítsa.

Londonból jelentik: — Alig pár hete, hogy uralomra került Angliában a munkás párt, s már is súlyos válság elő ke- rült. A munkáskormány vál- ságát azonban esodátatoské- pen nem politikai ellenelei, nem a konzervatívok, vagy a polgári pártok, hanem a szer- vezett munkások idetzék elő. Szombaton ugyanis Anglia valamennyi tengeri és folyami kikötőjének dock munkásai sztrájkba léptek, miután a sztrájk elhárítása céljából meg- indult tárgyalások meghiúsul- tak. És ez a sztrájk nagyon könnyen a munkáskormány és az egész munkáspárt katasztró- fájára vezethet, mert ha a sztrájk sokáig fog tartani, az multhatatlanul súlyos helyzet- be juttatja az egész országot, s a fenyegető éhínséget a kor- mány csak vagy a sztrájk erőszakos letiprásával, sztrájk- török toborzásával, vagy az adag-rendszer behozatalával hátrithatja csak el. Mindkét esetben szemben találja magát az ország népével vagy a sa- ját pártjával.

Az angol közvélemény most aggodalomteljes várakozással néz MacDonalld kormányra fe- lé. E kormány sorsa most at- tól függ: miként tud a rá nézve kettős válsággal meg- birkózni?

Az angol kikötőkben két hétre elégséges fagyasztott husból és lisztből álló élelmi- szer tartaléka van. A személyszállító hajókat a sztrájkolók blokádjá nem érin- ti. De a személyhajókkal hoz- zott rakományokat, az utasok podgyászeit kivéve, nem enge- dik kirakatni. A szénrakodó munkások csatlakozása követ- keztében a sztrájk tartama- ra, ami a bányák lezárását te- szti szükségessé, ha a sztrájk sokáig tart.

Az angol közvélemény most aggodalomteljes várakozással néz MacDonalld kormányra fe- lé. E kormány sorsa most at- tól függ: miként tud a rá nézve kettős válsággal meg- birkózni?

SZÖRNYÜ BÜNNEL VÁDOLT PLÉBÁNOS

Pittsburghból jelentik — A rendőrség letartóztatta és biztosíték nélküli tartja fog- ságban Rev. ather John J. Gradyt, a St. Francis Xayer r. k. hitközség plébánosát, aki ellen az az alapos gyanu me- rült fel, hogy ő gyilkolta meg a negyvenöt éves Miss Anna MacDonaldot, a gazdasszonyt, akinek hulláját a parochian lelték meg. A szerencsétlen asszonyt revolverlövésekkel ö- ltek meg. A pap tagadja tet- tét, s azt állítja, hogy ismer- retlen tettesek az ablakon át lőttek be, valószínűleg azzal a szándékkal, hogy őt tegyék el láb alól. Azonban kétségtel- lenül beigazodott, hogy a gazdasszonyt bent a házban lőttek agyon.

A MEXICOI FORRADALOM VÉGNAPJAI

Washingtonból jelentik: — Az itteni mexicói követség közlése szerint a Huerta-forradalom végleg megbukottnak tekinthető. A kormányhi esan- patok mindenütt győztesen nyomulnak előre. A nyugati fronton sikerült megsemmis-íteni Jellio tábornoknak, Huerta egyik fővezérének had- erejét.

OKOS ASSZONY KÖBURG LUJZA

Brüsszelből jelentik: Az it- teni polgári törvényzákon most kezdődött meg a tárgya- lás a szerelmi kalandjairól hí- redt Köburg Luja heregnő hí- télezői perében. A hercegnő négy és félmillió fran- kot örökölt apjától. Lipót bel- ga királytól. A fegyverszűnet után választott bíróság állá- pította meg, hogy az osztrák és német hitelzők ebből a pénz- ből mennyit kapjanak. Mire- aztán a hitelzőket kielégítet- ték a heregnőnek egy fillérje sem maradt. Luja erre gon- dolt szepet és nagyot. Bepe- relte a hitelzőt, hogy őt be- mészárolja, mert ő frankokban esáptak, mert ő frankokban fizette ki őket, holott neki csak ad igazat, megtörténhetik, hogy Luja egész örökségét részleteit tarták fel. Általában azt hiszik, hogy ezekre vonat- kozóan még ma vagy holnap kormánynyilatkozat fog elhang- zani.

ŐRIÁSI ARÁNYU DOLLÁRHAMISÍTÁS ROMÁNIÁBAN

Bukarestből jelentik: A kon- stanzi rendőrség pénzhami- stás bandát leplezett fel, mely- nek tagjai egész Romániát ha- mis dollárokkal árasztották el. A nyomozás megállapította, hogy a hamisított körülbelül átmillió dollár értékű hamis bankjegyet hoztak forgalomba, s ezek nagyrészt Erdélyben, kivált magyar határszéleken, Nagyváradon és Aradon he- lyezték el. A hamisító banda tagjai közül csak kettőt siker- tül elfogni.

U.S. szenátor az italtilalom 'vértanuja'

Washingtonban és az egész országban kínos szenzációt keltett Frank L. Green szenátor tragikus balesete, mely a száraz törvények, s az ezek végre- hajtására irányuló véres erőfeszítés közvetlen eredmé- nyéne. A szenátor, aki Vermont államot képviseli a washingtoni szenátusban, feleségével a Capitolium közelében éppen egy alley előtt haladt el, ahol boot- legerek revolverharcot vittek a száraz fogdmegek- kel. A lövöldözések azonban senkiben sem tettek kárt, csak éppen a szenátorban, akit egy golyó fe- jén talált, úgy, hogy eszméletlenül esett össze. Gyor- sán a kórházba szállították, ahol azonnal megope- rálták, azonban állapota vasárnap olyan válságosra fordult, hogy vajmi kevés remény van az életben maradásához. A rendőrség a végzetes revolverharc "hősei" közül négy ember letartóztatott, három bootleggert, egy Otis Fisher nevű száraz fináncot, akinek golyója terítette le a szenátort, s akit később \$5000 bond ellenében szabadlábra helyeztek. Kivált kongresszusi körökben keltett roppant megrököny- dést a tragikus eset, s a törvényhozók úgy látszik el vannak szánva, hogy alapos vizsgálat tárgyává tessék a prohibíciós törvények által teremtett álla- potokat. Magát Coolidge elnököt is mélyen megren- ditette a szenátor tragikus esete, s utasította tit- kárát, hogy kísérje a legéberebb figyelemmel a washingtoni rendőrséget: miként kezeli ezt az ügyet.

MAGYAR HIRLAP

A SEMI-WEEKLY ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY... Address - C/o: 501 LARNED ST., cor. 1st St., Detroit, Mich.

Az amerikai Paradicsom

A NAGY fizetéséről híres, ezért az Átlag Jánosok által legnagyobb tekintetű újságíró, Arthur Brisbane, követeztesen csapja a reklámozást a csodálatos éghajlatu, természeti kincsekben kimeríthetetlen Délnek (érve alatta az Unió déli államait), s nem győz rámutatni azokra, a fényes boldogulási lehetőségekre, amik ott mindenki számára kínálkoznak.

neki, hogy ahelyett, hogy a bevándorlást (ami Amerika nagyságának és gazdagságának erődje) bolond módon a véletlelgi korlátozás, inkább nyissa tágira kapuit az Európában, az ottani eszevesztett társadalmi és gazdasági be nem rendezés következtében baromni sorsra kárhoztatott nincstelenek a Földnélküli Jánosok szászerei előtt, — de aztán gondoskodják róla, hogy ezek Délre kerüljenek, ott földhöz jussanak, hogy azt az új változtatás, ami annak igazi rendeltetése: Amerika igazi paradicsomává és kimeríthetetlen kincses kamarájává.

A tanács kétségkívül bölcs; de már csak azért is biztos, hogy nem fogadják el. Olyan ékesszavú emberek, mint Brisbane talán könnyebb volna a bölcs törvényhosokot inkább arra rábeszélni, hogy még az itt lévő bevándorlókat is lökjék mind ki, ha sáros határidőn belül nem válnak "száz percents" amerikaiakká.

Brisbane azonban, amikor a Dél nagyszerűségét szemléli, újult elragadtatással, egy körülményről egészen megfeledkezik. Azt, hogy a Dél szemle oly sötét, mint amilyen ragyogó az a napfény, amely mérhetetlen pusztait és ingoványait bevilágítja. Elfeledkezik arról, hogy hiába nyitná meg az Unió a kapuit a bevándorlók özöne előtt, a Délnek (szuverenitásukra annyira féltékeny) államait, nem kényseríthetné, hogy szintén tárt karokkal fogadják a nincstelen idegenek seregeit. Az idegengyűlölet sötét szelleme sohasem oly vad, mint Délben, s ez a szellem pokollá változtatná ama boldogtalan emberi lehetőségeit, a lakosság nagyrészeinek vidám, gondtalan életmódját, a boldogság és megdöbbentétség lehetőségeiről: igazak. És nagyon józan és megfontolásra méltó az a tanács, amivel az amerikai törvényhosoknak, (amely bizony nagyon rászorul néha egy kis józan, okos tanácsra) a jeles újságíró szolgál. Azt ajánlja

Munkás-kormányzók

AMI Angliában mostanában végbe ment, az mindenekelőtt sokkal több, mint amennyi eseményt, érdekességet, jelentőséget a kormány változásoktól várni lehet. Amiről az első háború válasza óta csak mint fellegzős fantasztikumról, exotikus lehetőségről beszéltek a Rimorse League nagyurai, a National Liberal Club politikai passziószoái, az most valószínű vált: Angliának munkás-kormányává van.

gyötrik és pénzproblémák foglalkoztatják. A győzelem utját, az uralom herméllel tarkított ösvényét kell most elhagynia Angliának, hogy rálephessen arra az országutra, mely elvezet a mindenkinek termő szántóföldekig. Amíg a politika játék volt, prikedvtelel, valami grandiózus garden party, addig jók voltak a lordok, a konzervatív gyárosok s liberális ügyvédok. Most azonban az új feladatok új férfiakat követelnek. S Anglia rábízta sorsát a munkásokra, az egykori bányászokra és mozdonyvezetőkre s tőlük várja, hogy valóra váltsák meggyőztört reménykedéseiket.

Még nagyon világosan gondolkodó publicisták is irtak arról, hogy a történelmi osztályhoz tartozóknak a politika épen olyan átöröklött s nemzedékről nemzedékre átvett mesterségük, mint a földjáradék kifizetésének, a jóvátehetően jóvátehetőnek, a háborút kereső békeknek utját. És most kiábrándulva a világuralom álmából, kijózanodva a hegemonia illúziójából s a győzelem botor részességéből, Anglia is kénytelen bevallani, hogy kenyérgondok

szorítja ki a jó pénz a rossz s így súlyos következményű fennakadások voltak. A munkanélküliség ugyszólván óráról-órára növekedett. Még a legjobban fundált vállalatok is elbocsátották alkalmazottaikat egy részét. A kormány nem tördött ezekkel a sajnálatos jelenségekkel, hanem elutasítva haladt a maga elől szabott uton. A köztisztviselők egy részét nemcsak hogy elbocsátotta, hanem a megmaradtakat fizetését a békebeli fizetés felére szálította le. Az a miniszteri tanácsos, aki békebeli tizenkétezer márkát kapott, most ötezer márkánál valamivel többet kap. De a valóságban még ennél is kevesebbet fizetése van, mert hiszen az árak nincsenek többé békebeli színvonalon. A háború előtt 5-8 pennigbe került egy tojás. Ma pedig 20-24 pennig az ára. Így van ez a többi áruval is.

Az aranyárak és a járadékárak tehát csak tetézik a német nép nyomorúságát. De ezt a plusznyomorságot szívesen viselték el, mert végre olyan pénzt kaptak, amelynek értéke nem eszikken óráról-órára s amely holnap ugyanannyit fog érni, mint amennyit ma ért. Általános megkönnyebbülés volt ezért az emberekben, végre akadt valami, amire rá lehetett támaszkodni. Tervezni, számolni, a jövőt kiépíteni lehetett. Igaz, nagy árat fizettek érte, de azt mondják, hogy ez a nagy ár sem volt sok, mert a papírosárak az ő megszámolhatatlan zérusaival egyenesen tébolyították.

Amint a jó pénz lassanként érezte hatását, a kedélyek megnyugodtak. A politikai józanság visszatért s az itélőképesség ismét átvette szerepét. Az emberek tisztán kezdtek látni. Megint fel tudták becsülni a politikai jelszavak értékét, s nem engedték magukat többé elszédíteni az első jött-ment

SZATMÁRY

KÖZKEDVELT PATIKÁJA 8000 W. JEFFERSON AVENUE Oda menjen, ha gyógyszerre és tanácsra van szüksége

A francia-német helyzet

Franciaország és Poincaré, — ezt a kettőt nemcsak hogy összetéveszteni szokták, de tökéletesen azonegynek gondolják. Az kétségtelen, hogy a francia hangadó közvélemény tulajdonképpen a mostani miniszterelnök politikáját találja helyesnek.

Ebben a munkában a német nagyiparosoknak az oroszán-részt kell magukra vállalniok. Ezek az iparfejedelmek voltak azok, akik Németországot belevitették a Ruhr-harcba s ezt a harcot az utolsó lehelletig kikényszerítették. Az ipari fejedelmek ezzel ugyanazt a taktikai hibát követték el, amit Ludendorffék a háborúban. Akkor is az "utolsó lehelletig" volt a jelszó, ma pedig mindenki tudja, hogy milyen súlyos következményei lettek ennek a jelszónak. A német nagyipar, annak ellenére, hogy a Ruhr-háborút elvesztette, még mindig jelentős tényező a birodalom gazdasági életében s így ha Franciaország és Németország között a közlekedés gondolata végképpen megérkezik, a német nagyiparra ismét jelentős szerep vár. A francia közvéleménynek az a része, amely a közlekedésért lelkesedik, nem óhajtja a békét a német munkások rovására megkötni. Igen jól tudja, hogy az ilyen béke nem lehet tartós, mert a német munkásság előbb-utóbb megmozdulna az alapjait. Azután a német munkásság kiuzorázását föltétlenül a francia munkásság kiuzorázása követné s ennek nyomán a legelősebb osztályharc kerekedne föl. Ezt nem kívánhatják sem Franciaországban, sem Németországban. A német nagyipar képviselőinek utján tehát csak olyan megegyezést lehet kötni, amely a német munkásság sorsával eleve számol.

RABLÓVILÁG SOMOGYMEGYÉBEN

Kaposvárról jelentik: — A gyulavári káptalan uradalomból egy ember Komáromba igyekezett hazafelé. Alkonyat volt már, amikor egy férfi eléje toppant és revolverrel arra kényszerítette, hogy mindezt pénzt adja át neki. A megtámadottnak azonban még volt annyi ügyessége, hogy belső zsebéből kirántotta a töltött revolvert és rálőtt támadójára, de nem talált. Ekkor ez a szakmánnal kerekelt oldott és az éj sötétjében eltűnt.

FEHÉRVÁRI REPÜLŐ SZELLEMLÉPÉS

A Magyar Hirlap jelentette már azt a komikus esetet, hogy a székesfehérvári rendőrségen titokzatos szellemeket jelentettek fel. A rendőrség kiszállt a helyszínre és megtalálta a titokzatos erőt. A rejtélyes házból történt látogatásról a „következőkben” jelentik: Fekete László rendőrkapitány vezetésével indult a Sóstón levő repülőtelep rejtélyének felderítésére. Csengős szánon közeledtünk a „rejtélyek házához” és már az csillingelő esengőket, nehogy a „szellemek” elzavarja a nagy zajjal és így teljesen néma esendően közeledtünk a célhoz. A repülőtelepen innen szánunk leter az országútról és kiesit balra tartunk. Már messziről látjuk a „szellemtelep” ablakán a világosságot, amire köbesünk megjelözi, hogy egész éjjel égetik a lámpát, mert egy pillanatra sem mernek sötétben lenni. Az ajtónál már várnak bennünket a megrémült emberek és észrevehető a pillanatnyi megnyugvás, amit érkezésünk idéz elő.

Ha Németország számára elérkezett a tizenkettedik óra, — okoskodnak tovább a megbékülés apostolai — hogy lojalisan, minden utógondolat nélkül közeledjék Franciaországhoz, — Franciaország számára, szintén itt az idő, hogy tisztába jöjjen követendő útjával. Ha komolyan hisz egy revánsháború lehetőségében, akkor be kellene érre rendeznie. Ha pedig azt gondolja, hogy a megbékülés lehetséges, akkor nem szabad az alkalmas pillanatot elmulasztania.

Értesítés!

Értesítés! Ezuton értesitem ismerőseim és barátaimat, hogy boldogult férjem, Máté Dénes, költöztetési és szállítási vállalatát tovább vezetem. A magam és négy árviám nevében is kérem a magyarság szives pártfogását. ÖZV. MÁTÉ DÉNESNÉ 8303 Vanderbilt Avenue, Telefon: Cedar 1058.

Könyv Eledel Nehéz elemészthetetlen étel helyett Borden's Malted Milk

Dr. M. E. KOHN 6100 West Jefferson Ave RENDELŐ ÓRÁK: d. u. 1-3-ig, este 7-9-ig

STONE HENRIK ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS Iroda: 313 Lightner Bldg. 242 Lafayette Boulevard

DR. GEO. H. MYERS FOGGÓVOS 6101 W. JEFFERSON AVE. Fogak pótlásait, fogorv. javítását és foghigiénéjének ártalmos áron vállal el.

UJ-ESZMEK Készpénzdollárok kifizetése Magyarországon, Romániában és Ausztriában. Készpénz dollár

KISS EMIL BANKHÁZA 133 Second Ave, New York

Dr. STEINBERGER JENŐ Budapesti magyar kir. tudományegyetemen oklevél szerz. orvostud. és Anesztiológus. Szék. Sóska kórház volt orvos.

Ingyen Aranyérbén Szenvedők Része Csak ha a bajnak igazi okát távolítjuk el, fog a reccs nyílás vérszárazsága és fájdalma véglegesen elmúlni.

DR. GÁLDONYI LÁSZLÓ ez uton is beteges szives tudósításra adja, hogy lakás és telefon száma megváltozott. CEDAR 3400

Demchák Géza ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 8001 WEST JEFFERSON AVENUE Detroit, Michigan

Halál idegenben

Alphonso Daudetnek van egy regénye. "Királyok száműzésekben." A legszomorúbb könyv, amit valaha olvastam. Szomorúbb és sávárabb, mint akármilyen Dosztojevskij-regény, mert nem a nyomor, hanem a rongyok nyomorúságáról, hanem a királyi hermelinpalástba takarózó nyomorúságról szól. S föltűnik az ember emlékezetébe előtérbe a francia X. Károly, aki úgy tért vissza az emigrációból Párisba, hogy "semmit sem felejtett és semmit sem tanult", aminek a vége az lett, hogy el kellett hagynia a trónt, az országot és elmenne száműzetésbe, a melynek szenvedés útján végigjárta Angliát, megállt egy órára Prágában, hogy végül is Görzben hunyja le örök álomra szemét. Az ember emlékezetében fölvillan Chateaubriand viaszi alakja, a világfájdalmas René-e, aki a nagy Napóleont csak Buonapartenak hívta és sértett arisztokrata-göggében elment Londonba francia lelkéért adni. Rémlelkűnk Kossuthra, aki Angliában minisztériumot buktat, s végigszónokolja a gyűjtőhatású, Shakespeare-neveit angol szónoklataival egész Amerikát, hogy aztán elpihenjen a cselekvéstől Turinban, ahol aztán az életől is elpihent. S élénk idéződik "Ester szerzője" is, Jósika báró, aki kénytelen volt elmenni Magyarországból, hogy tovább írja magyar regényeit Brüsszelben.

S ki ne találkozt volna köztünk "a lengyel menekülttel", azzal a sok mindenféle lovaggal, tábornokkal, báróval, fő állami funkcionáriussal, a kiket a lengyel sors változása szétszórta hazájuk földjéről szerte a világba? S most legújabbban az orosz kolosszusnak

Eiffel és a tornya

Nemrégiben halt meg Eiffel, a párisi mérnök. A tornya ott maradt, a Fényváros közepén. Az nem hal meg soha. De ennek a világeseménynek annak idején rengeteg támadója volt, mint valami földalmi izléstelenység. Mielőtt fölláttak volna a tornyot, a terve ellen egyetelműen tiltakoztak a szellemi világ vezetői, kijelentvén, hogy az ötlet sántán és a kevélység sugalmazta. Aztán tovább erősödtek, hogy ez a vasszörny, mely négy lábával terpeszkedik a város szívére a műtörténeti emlékek között, szégyene Párisnak. Csak kevesen vették védelmébe, de azok győztek. Rittkán kérdezik meg, hogy gondolkoznak erről-arról a kérdésről a szellemi világ vezetői, de hogy ebben az esetben nem hallgattak véleményükre, az szerencse.

A torony 1882-ben, a világtalálásra, a levegőbe szökésről a különös vonzerőt gyakorolt. Ezren és ezren siettek oda a világ minden részéből, hogy bámulják építészeti szépségét, bátor lendületét, jellegzetes vonalát, az ílet és a mérséklés diadalát. De a harc azt nem ült el: váltig követelték, hogy Eiffel tornyát le kell rombolni s ezt az ítéletet maga a párisi városi tanács mondta ki, de nem hajtotta végre, mert napról-napra látták, mit jelent az új építmeny: emelte az idegenforgalmat, hirdette a francia ipar fölényét, a háború alatt pedig bekapcsolódott a harsány a legnagyobb rádiotelegrafikus állomássá lett.

Ma már senkinek beszél arról, hogy le kell rombolni. De mint látjuk, az Eiffel tornyának is sokat kellett küzdenie az életéért, hiába nyugodott "oly szilárd és biztos alapon".

Belgrád, január 25.
Rodzianko, a duma volt elnöke ma Versecen meghalt.

Magyar Edisonok

Ki emlékszik ma már az ember gényusznak arra a diadalmas hírére, hogy egy Louis Blériot nevű hadnagy a magyarszerkesztette gépmadárval Les Baraque faluból Dover Cast-lebe repült és ezzel megfejtette a homo volans eddigi égi problémáját. Ki emlékszik ma már a szive mámoros verésére, amelyet az a világszenzáció dobantott ki, hogy egy Guglielmo Marconi nevű talán mérnök kohererje az irországi partról a canadai partra üzenle monumentális szavait? Ki emlékszik ezekre a — szenzációkra? Talán senki. Ha igen, ma már nem tudja ujrabevenni magában azokat a hatalmas, életnek és embernek értelmet adó nagyszerű érzéseket, amiket a tudomány, a technika egy-egy lépése, mozdulata gyújtott fel benne — akkor. Akkor: ez tegnap volt. Hol van ma a tegnap? A múltól, hol lesz a ma holnap?...

A történelem tájfunja szüntelenül hordja fejünk fölé a romokat, a politika eszeveszett számú piszokkal és sötétséggel vakítja szemünket, a napi élet ezer keserve jajgatással, sirással tömje be fölünket, ne álmodjunk hát majd rajtuk a kigyógyult utókor, hogy a Ruhrgebieten lelakódó munkásoknak leszködbb, igazgatottabb várakozással figyeltünk, mint akár azokra a kezekre, amelyek egy new yorki laboratórium nyugalmában a cukorbetegség lefékező szérumát preparálták.

A korok mindig hálátlanok voltak saját magukkal szemben, de a mi korunk talán az egyetlen, amely a hálátlanság megdöbbentő alibijét igazolhatja. Ez a kor nem hálátlan, mert mikor és mivel hálálja meg a koldus azt a jótanácsot, hogy a kenyéret hogyan kell enni, ha kenyér híján közbenhal.

ÜRESEK A SZABADALMI IRODÁK

Diogenes lámpával nyitottam be mindazokra a helyekre, ahol a régi, jó békebeli békében úgy nyögöttek a feltalálók, mint a hangyák. Úgy szólván minden szabadalmi irodát felkerestem, de sem az előszobában nem találkoztam tervrajzokat szorongató Edisonokkal, se a belső helyiségekben nem vettem észre — mint azelőtt, gyakorta — a fanatikus hitű ifjút, aki a gépirókisszásonnal próbálja elhárítani a "kormányozható villanycipő" korszakalkotó jelentőségét; vagy egy másik lomboshajú Watson-fiókját, aki a mérnököket hozzá nem értésnek védelmezi, mert nem akarják elismerni, hogy a "Köcsag patent", a "gutaütés villámhárítóját" minden kövér ember fel fogja szeretni a halapja mellett.

Üresek, munkátlanok a szabadalmi irodák, alig egy-két ember intézi a találmányok sorsát. Azelőtt a legkisebb irodában is három-négy mérnök és ugyanannyi szakértő alkalmazott dolgozta fel a beérkező anyagot, ma a legnagyobb irodában is legfeljebb ketten unják a téletlenséget. A hitesszabadalmi ügyvivők főleg a gyárak patentjeit intézik, a találmányokat értékesítő vállalkozók alig-alig fut be rezonabilis ötlet.

Egyik legrégebb, legismertebb cég főnöke az alábbi magyarázatát adta ennek: — Fáradt, agyonzaklatott idegekkel nem lehet gondolkodni. Bátoran merem állítani, hogy az a csodálatos leleményesség, amely még a háború alatt is a legnagyserűbb vívmányokkal fejlesztette a technológiát, ma vagy alábbhagyott, vagy teljesen kivezett az emberek közül. Azokon a konstruktor-mérnökökön kívül, akiket a gyárak szinte kifejezetten "feltalálási munkákra" tar-

tanak, ma igen gyéren akad komoly, koncepciós feltaláló. **AKIK FELTALÁLTAK AZ ÖRÖKMŰZGŐT** — De még komolytalan se. Azelőtt majd minden nap megjelent irodánkban két-három fáradhatatlan feltaláló, volt olyan is, aki évek során át ismert figurája volt az összes szabadalmi irodáknak, de azért csak nem lehetett megértetni vele, hogy "találmánya már fel van találva", vagy hogy "nincs gyakorlati értéke". Két "közismert" feltalálóra emlékszem ezek közül. Mind a kettő a perpetuum mobilét konstruálta meg írásban és — állítólag — gyakorlatban is. Az egyik, Molnár György, a Lehel utcában lakott, egyszer az egész várost teleragasztotta fűrészes plakátjaival, amelyen "örökmozgó masinájának szemléltető magyarázatával kísért előadására" invitálta a "tudomány hívó papját", a kiknek "az emberi ész nem követhetve tulajdon" és "módfelett megharagudott ránk, mert még az ő költségén érvelte. A felelet meglepően érdekes. — Az illető — pozsonyi vendéglős. Egy másik szabadalmi iroda vezetője a következőket mondotta: — A gazdasági csőd megítélte, sőt megszázadta a feltalálók táborát. Az embereknek nincs pénzük modellek elkészítésére és így csupán az olesón kivethető közhasznú-cikkek jökeletésének gondolkoznak. Ha van rá idejük és módjuk! Van azonban egy másik sokkal lényegesebb ok: a magyar társadalom, arisztokrácia, gyárak, tőkepénzesek, ha szabad ezt a szót használom: a burzsoázia híres nem-törődő közönsége azelőtt is győzthatalan sebe volt a kultúra haladásának, természetes — ő annak tartják!

Lincoln élete

Az amerikai nemzet kedden, február 12-én ünnepelte az amerikai történelem egyik legkimagaslóbb alakja, Abraham Lincoln születésének 115-ik évfordulóját. 1809-ben, az említett napon született Lincoln. Ennek a kiváló férfinak életében követendő példát talál minden Amerikában élő ember, akár itteni születésű, akár idegen származású. Lincoln karrierje kitűnő példa arra, hogy az emberek egyformának születnek és hogy Amerikában az alacsony származású embernek is van az érvényesülési lehetősége, mint annak, aki anyagi szempontból különös szerkesztői kereskedelmi repülőgépek megépítéséért, vagy az elmúlt hetekben volt a próbarepülés Mátyásföldön, teljes sikerrel. A gép, eltérően az utóbbi modelleknél szokásos alumínium-elemből, furniranyagból készült és utazófülkéje olyan elegáns kényelmű, hogy egyik ismert bankvezér, aki a próbarepülésnél szintén jelen volt, azt kérte, hogy engedjék át autójára egy ilyen karosszéria elkészítését. Egyébként jelenleg egy francia társasággal alkuszik a fiatal feltaláló.

Nagyon komoly értékű Éber Józsefnak, a Fővárosi Ásványüzem igazgatójának találmánya, amely a szódavizes üvegek sok bajt okozó siphonját mellőzi és lehetővé teszi, hogy a víz az utolsó cseppig szénsavas nyomás alatt álljon. Ezt a készüléket már szerelteti is a Fővárosi Ásványüzem vezetősége.

Schiffed Armand gyáros újságíró-készülékét is használja néhány lapvallalal. Kornhaber ezredes és Sági százados olyan lakatot szerkesztettek, amely kulcs nélkül, csak a kengyelrel nyitható és csukható, ezenfelül praktikus újítás rajta, hogy a sok változatos jelszámra működő lakatot a sötétben, vagy vakok is kezelhetik, az elmesésen alkalmazott dudorok segítségével.

A legnagyobb gyakorlati haszna azonban két, látszólag primitív találmánynak van. Az egyik: — Nagy és Borbach nevű egészen fiatal mechanikusok seprőkötőgépe, amelynek segítségével az eddig kézzel kötött és hamar tönkremenő venyigesprőt is pár perc alatt ugyanolyan formásra, masszívra s tartóssá készítik, mint a cirokseprőt. Ezt a találmányt Teltsch Árpád butorgyáros finanszírozza és a Dobozi utcában felállított gyár a legkecsesetebb kilátásokkal startol.

Meghalt a leghíresebb kigyóember

Egy világhíres nemzetközi artista, Marinelli, a kigyóember halálát jelentik Párisból. Marinelli, akinek nevét az ő és új-világ valamennyi cirkusz- és látogatója ismerte, egy német falusi kovács fia volt. Fiatal legény korában, egyik lipsei cirkuszban látott egy kigyóembert. Tágra meredő szemmel és izgatottan szemlélte a testét hajlított artista mutatványát és mivel az ő tagjai is a legkönnyebben hajlottak minden mozdulatra, megértődött benőzdelés, hogy ő is elhatározás, hogy ő is kigyóemberré képezi ki magát. Pár nap múlva bemutatkozott a lipsei cirkuszgazdának, aki ajánlkozását kétkedő mosolylyal fogadta, majd egyszerre ajtókat mutatott neki. Erre egy ismert berlini impresszárióhoz fordult a fiatal Marinelli és képességére való hivatkozás helyett egyszerűen a két újjára támaszkodva, játékos könnyedséggel tolt fel testét a tótágra. Az impresszárió a bravúrja valóságát elképesztette. Marinelli tekintélyes gázsival nyomban szerződött. Két hónappal később Marinelli már a párisi cirkusz kedvence volt és nevét szárnyra kapta a világhír. Bejárta Európa és Amerika valamennyi nagy városát. Fellelése rendszeresen bízott keretben és formában történt. Amikor a függöny felgördült, a publikum a szimpadon egy öreg odvas, fatörzset látott, melyre egy félcmetes zöld ördögkigyó volt feltékergetve. A kigyó lassan legyűrűzött a fáról és amikor talajt ért, sziszegve előrenyúlt. Pár pillanat múltán azután a kigyóből kibújt Marinelli. A híres kigyóember egy napon hazaérte a kigyóba elégedett és elvesztett produkciójával szerzett egész tekintélyes vagyonát. Ebben a helyzetében azzal az ötlettel a kart segíteni magát, hogy eladja a csontvázát. Hirdetést tett közö egy new yorki lapban, mire már másnap vagy hatvan anatómus, antropológus és két ritkaságyűjtő jelentkezett nála. Marinelli egy amerikai tudományos társaság képviselőjének adta el a csontvázát. Az amerikai társaság szerződésben kötötte ki, hogy turnéja során állandóan magával viszi egy érekeposztót. A világhíres kigyóember pontosan betartotta a kikötést és hordozta magával a kopsztót, melyen ott volt az amerikai társaság címe és egy utasítás, hogy Marinelli hirdelen halála esetén holtestét hogyan kell bebalzamsózni és preparálni. Az utasítás egyben arra kérte az amerikai követéseket, hogy gondoskodjanak Marinelli holtestének címűre juttatásáról. Marinelli később artista-ügyetlenséggel szervezte és ezzel a vállalkozásával nagy vagyonot szerzett. Ekkor visszavásárolta az eladott csontvázát az amerikai anatómus-társaságtól. Később azután kiderült, hogy ez a társaság rossz üzletet kötött volna, mert Marinelli csontváza nem mutatott semmi rendellenességet. Marinelli ugyanis egy híres párisi anatómussal megvizsgáltatta magát és az anatómus megállapította, hogy a kigyóember rendkívüli képességet nem abszormis esonrendszernek, hanem izmai rugalmasságának köszönhetette.

COLUMBIA MAGYAR LEMEZEK a legújabb Recordok

A Columbia magyar rekord jegyzék több kitűnő magyar rekorddal gazdagodott, amelyek az e hónap listán már feltüntetve vannak.

Nekünk a népdal, az ami a virágnak a harmat. Él-tető erő gyánát hat reánk örömben és buben.

Kurucz János talán a legjobban ismert magyar dal-költő Amerikában. Gyönyörű népdalait mindnyájan énekeljük, sokszor anélkül, hogy tudnánk, hogy az ő szereménye. Mint egy igazi regős dalait maga éneklő kellemes csengésű baritonján és kíséri hangszeren a legnagyobb virtuozitással.

Legszébb két nótája a háború szülötte. Az egyik a háboruban megcsontított véreink kálváriáját harsogja az égből, a másik a harsányan lévő szerető vágyódása mátkájához és az otthoni szeretteihez.

Megérkeztek hazulról KIRÁLY ERNŐ legfrissebb szívből fakadt nótái

- (A KÖVETKEZŐ NÓTÁK MIND EGY LEMEZEN VANNAK)
- 1) Amint mentem haza felé
 - 2) Szőke kislány
 - 3) Nem jó, nem jó
 - 4) Piros, piros, piros
 - 5) Buza földön
 - 6) Kicsi még a mi lányunk és

- 75 CENT AZ ÁRA AZ ALÁBBI 10 INCHES LEMEZEKNEK:
- 10002F (Dunántúli csárdások (Szegeci csárdások (Sio Aladár és cigányzenekara
 - E 9099 (Az én rózsám gögös, büszke (Az "Ezistkirály" operettből (Nem vagy legény, Berci (KirályErnő tenor, cigányzene kísérettel.
 - E 7449 (Mikor az est mesélni kezd. (Katoná nóták.
 - E 7450. (Berugtam én rettentően. (Rózi néni... ott, ott.
 - E 7451 (Katoná muri (I-ső rész). (Katoná Muri (II-ik rész).

RÓZSA LAJOS

Az oly korán elhunyt Rózsa Lajos örök dicsőségét szerzett a magyar névnek úgy az 6- mint az ujjazában. Hosszu évekig a Magy. Kir. Operaház elsőrangú művésze volt. Híre hamarosan szárnyra kelt mint a világ egyik legjobb hangu baritonistája és csak természetes, hogy a New York Metropolitan Opera fényes szerződésrel át hozatta Amerikába, ahol legnagyobb sikere közepette ragadta őt ki közülünk a véget. Örökbeisi hangja kizárólag a Columbia lemezeken lettek megörökítve.

- E 4277 (Végig mentem az Ormódi temetőn. (Jaj de bajos a szerelmet titkolni.
- E. 1519. (Azt a kutyafaját, csókolom a száját. (Életemnek vég óráját töltöm a korcsmában.
- E 1028 (Daru madár utnak indul. (Styriában Ajkfaluban. Császárkörte nem vadalma.
- E 860 (Emlékszel-e egykor karomban. (Isten veled, szavadra váinom kellett.
- E 976 (Daru madár gyere velem (Busan szól a kecskeméti.

HEGEDÜS LAJOS

Hegedüs Lajos méltán nevezhető az amerikai magyar közönség kedvencének. Mint a "Magyar Szentárukat" elsőrangú tagja — érces, szép hangjával gyönyörködtette az amerikai magyarságot és számos egyélti hangversenyen élvezetet nyújtott hallgatóságának magyaros tüzelt előadott dalaival.

- E 3177 (Kittették a holtestet az udvarra. (A templomba vasárnap sem mentem.
- E 3673 (A főburdos mulat (I-ső rész). (A főburdos mulat (II-ik rész).

Summerfield & Hecht DELRAY ÜZLET 7925 West Jefferson Ave.

Mikor a rendőr bankrablók- nak néz tisztességes, komoly üzletembereket

Négy chicagói üzletember majdnem bajba került Detroitban, ahol a rendőrök egy Mt. Clemensi bank kibrálsa miatt akarták mindannyit letartóztatni.

A látszat gyakran csal, tartja a közmondás és három chicagói meg egy detroit-i becsületes üzletember a saját kárán tanulta meg ennek a sokat hallatott közmondásnak igazságát.

A három chicagói ur, mind középkorú, komoly, jól öltözött és minden külső jel szerint jó módúnak látszó uriember a cég detroit-i képviselőjével hatalmas Packard kocsi indult a városba. Valahol kint jártak, megtekintették a cégnek Detroitban épülő új gyártelepének munkálatait.

C. E. Packels, a detroit-i megbízott ilt a kormányt.

Hallja-e Mr. Packels; szólalt fel az egyik cégtag, ha nem családomban kergetnek minket. Packels hátránézett és csakhamar észrevette, hogy egy detektívekkel és rendőrökkel megtelt kocsi siet utánuk és nagyban integetnek neki, hogy álljon meg.

Packels törvénytisztelő ember lévén, megállította a kocsit és a fegyveres rendőrökkel telt kocsi csakhamar ott állt mellettük.

Az egyik rendőr revolvert szegezve a négy megrémült uriembernek, rájuk szólt:

"Kifele, kifele fiékok abból a kocsiból és ne bolondozzatok, mert mindannyiunknál fegyver van, min nem tréfálunk".

"Mit akarnak tőlünk, kérdezte Packels, mi tisztességes üzletemberek vagyunk".

Igen, azt mindenki mondhatja, de éppen most kaptunk

telefonon értesítést, hogy négy furcsa kinézésű betörő kibráolta Mt. Clemensi bank kocsit, a rablók a kapott értesítés szerint nagy Packard turakocsin menekültek el és négyen voltak, azt ti sem tagadhatjátok, hogy négyen vagytok és a kocsitok Packard.

De mi tudjuk magunkat igazolni, ha kell, szólta Packels. Hát akkor rajta, minél előbb igazoljátok magotokat, mert bajok lesznek.

A három chicagói ur összevették, arra igazán nem számítottak, hogy Detroitban a békés szándékú üzletembereket is igazolhatják és így nem is volt náluk semmi okmány.

Packels azonban hajtsái igazolványával akarta igazolni kilit és át is adta azt az egyik rendőrnek. Sajnos, ezzel is pórtul járt, mert a kis cédula nem a hajtsái igazolványa volt, hanem csak a licensze.

Már-már a rendőrszobán végződött volna a kellemetlen incidens, ha Packels véletlenül meg nem találja zsebében club igazolványát, mely azt mutatja, hogy a város egyik legelőkelőbb klubjának tagja. Az egyik detektív odatelefonált és miután igazolták Packelst telefonon keresztül, minden rendben volt.

A kocsiiban Packelsen kívül V. E. Brace utazó, Roy E. Smith és W. H. Filson foglaltak helyet, mind a négyen egy megbízható chicagói cég tagjai, akik most Detroitban akarnak gyárat építeni.

A LANSINGI CSODATYUK MONOGRAMOS TOJÁSA

Az egyikén egy skorpia is látható a két betűs monogramon kívül.

Ugy vesszük át ezt a bucsu történetét, ahogy azt a komoly Detroit Newsban olvastuk: Lansing-en, Mich., csodájára járnak Mrs. Grigsby házhoz, ahol egy Ancona tyúk monogramos tojásokat tojt. De nem elég az, hogy tisztán vannak a tojásokon, hanem sulyuk is szokatlan, kettő sulya fél font, holott a rendes tojások közül egy tuat tojásnak sulya nem több másfél fontnál.

Mrs. Grigsby fiúve Rev. Maurice Grigsby a presbiteriánus egyház lelkesze és a csodatojásokon egész tisztán látható az M. G. monogram.

Sőt, hogy még nagyobb legyen a csoda: az anconai tyúk aznap tojtja ezeket a tojásokat, mikor néhai jó Tutanekhamen fáraó koporsóját kibontották és talán ennek tudható be, hogy az egyikén az M. G. betűkön felül egy jól kifejezett skorpia képe is látható, lévén a skorpia az egyptomiak egyik szentként tisztelt állata.

A két csodatojás Rev. Grigsby lakásán látható most. A lelkes természetesen nem lát bennük semmi csudát, tiszta véletlennek mondja az egészet, de Lansing tyúkgyászai mégis eszűdalkozva szemlélik a tojásokat és bizonyos feltételekkel nézik a csodatojásokat tojtó Ancona tyúkot is.

FALÁBAT LOPTAK A TOLVAJOK

Jim McGathen ujságíróval keresi kenyerét. Nehéz munkát nem tud végezni, mert egyik lába hiányzik, falóban jár. A régi faláb már kissé elkopott és Jim egy újdotny lábat vásárolt magának.

Közben azonban hírtelen Chicagóba kellett utaznia, nem volt ideje sem átöltözni, sem új falábat felcserélni, a régivel kelt utra és az új lábat itt hagyta Detroitban a kofferjében, melyet a Columbia Hotelben helyezett el.

Pár nap múlva visszérkezett Detroitba és a Columbia hotelben sajnálattal értesítették arról, hogy kofferje a falábal eltűnt. Ellopták.

Sok mindent loptak már el a tolvaj urak, gondolta magában Jim, de falábat nem, így hát alvilági ismeretségét véve igénybe, saját szakállára kezdett nyomozni. A nyomozás eredménnyel is járt, mert csakhamar megkerült a kis koffer és benne hiánytalanul a fa láb. Jim nem is szeret a dologról beszélni.

"Well a tolvajok tévedtek, a falábra semmi szükségük nincsen, én visszakaptam, hát minnek beszélünk róla, nem akarom azokat az alvilági barátaimat bajba hozni, akik helyes nyomra vezettek és így legjobban, ha elefejtjük az egész ügyet."

Panasz nem léteben természetesen a rendőrség sem tett eljárás folytatába és így Jim falábjának, története befejezettnek tekinthető.

A CANADAI MAGYARSÁGHOZ

Ha rokonai vagy barátai vannak Magyarországon, akiket ki akar hozatni Canadába, akkor minden információt megkaphat tőlünk egy a Canadai Bevándorlási szabályokat, mint a hajójegyeket illetőleg. Tudaságunk már több mint húsz éve eggedlyezve van a Magyar Kormány részéről. Pontos és egyenesen Canadába irányuló szállításhoz részesítjük ügyfeleinket. Teljesen új hajóink vannak, amelyek a legjobb ki-szolgálást nyújtják. Irjon a CUNARD STEAMSHIP COMPANYNAK, 270 Main St., Winnipeg, Man., Magyar Deputament címre. Febr. 5, 19, 26.

Halálozás

Lisznai Miklósné, született Zéder Julianna, február hó 5-én, hosszas szenvedés után örök álomra hunyta le szeméit. Két árvája Emma és Róza álltak irva ravatla körül. Az elhunyt magyar asszonyt a rokonok és ismerősök nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra a református egyház szertársáin szerint a Woodmore sírkertben.

Ó boldog egyszerűség

Detroit kellős közepében lakik egy öreg házaspár, akik soha nem láttak még mozt. — Autón sem ültek és a radioról még nem is hallották soha; a sivar szegénység miatt kénytelenek ilyen életet élni.

George M. Cohan, a kiváló színész, szimfagató és szín-műirő megírta a "Broadway Jones" című nagy sikert ért darabjában, hogy hány ezer ember él idillikusan falusi életet allig negyven-nyegenöt mértföldnyire Broadway színházi központjától.

Most itt, Detroit szívében, allig tíz percnyire a Woodward Avenutól akadtak egy olyan öreg házaspár, amely soha sem látott még mozt, soha sem ült taxiben, nem hallgattott rádiót, nem beszélt telefonon, soha sem dohányzott s a prohi-bíció Ga nem is ivott egy csepp szeszt sem.

William Hill és felesége ez a nevezetes házaspár, akiket a kietlen nyomorúság fosztott meg mindattól, amit mások ma már nem is luxusnak, hanem életszükségletnek tartanak.

1114 Lysander Streeten laknak egy dűledező kis viskóban és azt is a város jóvoltából kapták, természetesen ingyen, mert már mindketten teljesen keresétképtelenek. William, a férj, 82 éves, allig lát, pápaszem nélkül olvasni sem tud és még egy pápaszem sincs, mert nem képes venni egyet, felesége Nellie, 72 éves és ugyancsak gyenge már bármiféle munkára is.

A Hill házaspár több mint egy félszázaddal ezelőtt érkezett Detroitba, Hill Massachussetts államban született és onnan került ide, körülbelül ugyanabban az időben vándorolt ide Nellie is a szüleivel. A két fiatal egymásba szeretett és egybekelt.

Egy gyermek született a házaspárból. Fiu, akit azonban születése első percétől sulyos beteg volt, később meg is hibbant és az elioti örültek házába került, még most is annak lakója.

William Hill is sokat betegeskedett és csakhamar a családl fenntartás minden gondja Nellie vállaira nehezedett. Nehéz munkát végezni nem birt és így egy jóakarója verkit vásárolt neki, a Randolph és Macomb utcák sarkán forgatta a verkit fogantyuját kerek tizennégy esztendőn át, télen nyáron egyaránt és sovány keresetből tartotta fenn férjét, saját magát, sőt még beteg fiának is jutott egynehány cent a látogatások napján.

De most már Nellie is kidült, sivar nyomorúságban él az el-

aggott házaspár a Lysander streeti házikóban, mely ugyan-csak szegényesen van berendezve. William már évek óta nem mozdul ki, az asszony is csak akkor, ha vásárolnia kell egyet-mást, vagy pedig ha szerezetlen sorsu beteg fiát meg meglátogatni a tébolydábába. Férje azonban már több mint tíz év óta nem mehetett ki, részint fél vaksága, részint pedig a látogatással járó "költségek" miatt.

Ime az élet ismét egy új tragédiát fedett fel Detroit kellős közepében, olyan tragédiát, melyet ha moztban látna bárki, csakis a képelet szüleményének tartaná.

Farsangi Bál

A detroit-i Kossuth Lajos férfi és női betegsegélyző és temetkezési egyeslet east sidei negyedik számú fiókja, február hó 23-án, szombaton este a Munkás Otthonban, 1816 Gratiot Aven. nagy farsangi bált rendez. Elsőrendű ételekről és hűsítőkről gondoskodott a bál rendezősége. Belépőjegy ára 50 cent. A rendező bizottság ezton is felkéri a nagy közönséget, hogy minél számban jelenjenek meg ezen a tüneményes és jelenléttükkel járuljanak hozzá annak erkölcsi és anyagi sikeréhez.

EGY BIZTONSÁGOS ÉRZÉS, HA SWAMP-ROOT-OT HASZNÁL

Természetes, hogy biztonságban éri magát, ha tudja, hogy az orvososság, amit szed, teljesen tiszta és nem tartalmaz ártalmas vagy szökéses fejlődő vegyszereket. Ilyen orvososság Dr. Kilmer Swamp-Rootja, a vese, máj és hólyag orvosossága.

A tisztaság, erő és kitűnőség minden üveg Swamp-Root-ban egyforma. Tudományosan van készítve füvekből és növényekből. Nem ingerlősezt és teáskanálnyi adagokban kell bevenni.

Ha a vese nincsen egészséges állapotban, úgy ez a többi szerveknek a megbetegedését okozhatja. Ha a vese nincsen egészséges állapotban, úgy ez a többi szerveknek a megbetegedését okozhatja. Ha a vese nincsen egészséges állapotban, úgy ez a többi szerveknek a megbetegedését okozhatja.

NŐKNEK SZÜKSÉGES SWAMP-ROOT

A nők ezreinek van vese és májbaja anélkül, hogy gyanúsítsák azt. Gyakran bebizonyosodik, hogy nők panaszaiknak az oka semmi egyéb, mint vesebaj, beteg máj vagy veszték a hátán. Ha a vese nincsen egészséges állapotban, úgy ez a többi szerveknek a megbetegedését okozhatja. Ha a vese nincsen egészséges állapotban, úgy ez a többi szerveknek a megbetegedését okozhatja.

HA bajban van az incoms tax miatt. Ha egyszerű üzleti könyvekre van szükség, melyet szakszerű vezet- nek olcsó árk mellett.

United States AUDIT SERVICE

Ne késlekedjék, hanem azonnal lépjen velünk érintkezésbe.
2210 PARK AVENUE,
308-309 Detroit Life Building
MAIN 2947. Detroit, Mich.
Febr. 19, 23, 26.

Legjobb hirdetni a Magyar Hirlap-ban

DETROITI MAGYAR KRÓNIKA

Egyházi—Egyleti—Társadalmi hírek

Vissza az óházába

Huszonkét esztendő során Balogh József nagy amerikai küzdelmei alatt igazán teljesen egybeforrt érzésben és gondolkodásban egyaránt az amerikai magyarsággal. De huszonkét esztendő amerikai mult sem volt képes kiirtani belőle a szülőföld iránti vágyakozást és Balogh József most családostól ismét vándorbot véve kezébe, átkel a tengeren, hogy felkeresse elhagyott szülőházáját és ott élje le életét.

Természetesen a bueszás nem könnyű dolog ilyenkor. A huszonkét esztendő amerikai tartozkodás alatt Balogh József sok jó barátta és még több ismerősre tett szert. Szinte képtelenség lenne mindezekről személyesen beszélni, hogy az óházában is mindig szeretettel fog visszagondolni rájuk és őket is arra kéri, hogy ne feledjék el.

Esküvő

Kacsó János honfitársunk a mult hét folyamán esküdt örök hűséget menyasszonyának, Kish Ilonának. Az esküvőnél tanuként Kish György Károly és Böde Erzsébet szerepeltek. Ugyancsak a mult héten tartotta esküvőjét Marth István honfitársunk Nagy Erzsébettel, Tóth Dániellel és Marth Márton tanuk jelenlétében. Mindkét esketést Nt. Tóth Mihály a detroit-i református egyház lelkesze végezte.

A református egyház hírei

Közi: Nt. Tóth Mihály.
AZ ÉNEKKAR ALARCOS BÁLJA.

Február 17-én vasárnap este tartotta meg a detroit-i református énekkar alarcos bálját, mely egy anyagi valamint erkölcsi tekintetben is fényesen sikerült.

A nagy közönség zsufolóság megtöltötte a termet és a tarka alarcosok díszerege valószínűleg tündérvilágát vázoltta a táncmulatságot.

Természetesen díjakat is kiosztottak és a nyertes jelmezeket lelkesen megtapsolta a közönség.

Az énekkarnak és vezetőjének Pásztor János zenetanárnak határozottan nagy köszönet jár ki, mert nagyszámú és lelkes munkásságuknak volt köszönhető az alarcos bál sikere.

A független református egyház templom szentelése

A detroit-i független református egyház vasárnap, február 17-én lefolyt templom szentelése, mely díszes ünnepséggel, Tóth Dániellel és Marth Márton tanuk jelenlétében. Mindkét esketést Nt. Tóth Mihály a detroit-i református egyház lelkesze végezte.

Rendkívül

élvezetesnek és magas színvonalúnak ígérkezik a Detroit Symphony Orchestra e heti két hangversenye, esütőtökön és pénteken, február 21-22-én, az Orchestra Hallban. Érdekes vendégművész főg ezuttal bemutatkozik Detroit közönségének: Nitja Nikisch, aki fia a pár év előtt elhunyt nagy Arthur Nikischnek, a világra legnagyobb dirigenseknek, aki egy ideig a budapesti Operának is karmestere volt. Ez a fiatal, allig husz éves művész közé a kivételes egyéniségek közé tartozik, akik nagy apjuk tehetségét örökölték. Fiatalkora dacára Nitja Nikisch ma világhírű névre tett szert, mint zongoraművész. Még egy zongoraművész szerepel ezuttal a műsoron, de nem ebben a minőségben, hanem mint karmester, aki a saját szerzeményét dirigálja. Egy symphonikus költeményét fogja bemutatni a nagyserű orchestra Ernest Schillingnek, a szerzőnek személyes vezetése alatt. A szépségeken dus alkotásnak "The Victory Ball" a cím. A zenekritikusok a legnagyobb elragadtással beszélnek e műről, s az a véleményük, hogy hosszú idő óta ez az első valóban művészi beései zenei alkotása Amerika zeneirodalmának.

DR. M. GÁLDONYI SEBÉSZ ÉS SZÜLŐS-MESTER

7862 W. JEFFERSON AVE.
Peoples State bank (Köbánk) épületben.
Rendelő Telefon: CEDAR 0965
Lakás Telefon: CEDAR 3400

MAGYAR KÖZJEGYZŐI HIVATAL HAJÓJEGYEK HIRSCHFELD BROS.

7724 W. JEFFERSON AVE., DELRAY, Detroit, Mich.

PESTI KÖZRENDŐR AMERIKAI PÁRBÁJA

Budapestről jelentik: A közbányai 36-os őrszobán Kolosa János 26 esztendő közrendőr szolgálati revolverével mellbelőtte magát. A golyó sulyos sebet ütött a rendőr mellén, de még eszméletlenül volt, a mikor a mentők kiérkeztek.

A rendőr, amikor este örbeléről pihenőre bevonult az őrszobára, az őrszoba parancsnokánál szabályszerűen jelentkezett. Azután bement abba a szobába, ahol a rendőrök fekvőhelyei vannak és végigfeküdt ágyán. Rajta kívül még három rendőr tartózkodott az őrszobán, akik társukon semmi izgalmat nem vettek észre. Pár percig nyugodtan fekvőként ágyn Kolosa János, aztán feje felett lógó pisztolyt kezébe fogta. Társai azt hiték, hogy tisztogatni akarja a fegyvert. Néhány pillanat múlva lövés dördült el és Kolosa vérző mellrel nyult végig fekvőhelyén. Zubbonya zsebében egy levelet találtak.

— N. N. báróval amerikai párbajomat volt. Ennek vagyok áldozata, — csak ennyi állott a levelemben.

DEMCHÁK COAL CO.

Szeresse be mindenki a szükséges tüzelő anyagot már most, nehogy tures legyen a szesz pincéje.
LEGELŐNYÖSEBBEN VÁSÁROLHAT
8519 SOUTH STREET, DETROIT, MICH.
ITT MINDENFÉLE TŰZELŐANYAG, ...
SZÉN, KOKSZ, FA KAPHATÓ

Amerikai magyar ujság- íróból bukott bankigazgató

Apsay János, aki a háboru előtti években Amerikában ujságíró volt, "keresztény bankot" alapított Pesten, mely most összeomlott. — Sok milliárd pusztulása. — Apsayt és igazgatóit lecsukták.

Bajba került a numerus clausus atyja, Haller István is

Budapestről jelentik: — A Baross-utcaiban levő kurszsalakulat, a Tanító Bank és Kereskedelmi Rt. fizetési zavarok miatt lecsukták a redőnyeit. Valóságos népvándorlás indult meg a főkapitányságon. Följelentés följelentést követett, amelyeket tulnyomórésben tönkretett postások, altisztek, kishivatalnokok, tanítók adták be a bank ellen. Azt is megírta, hogy a rendőrség még hét-főn este előállította lovag Schüssler Károlyt, a bank egyik igazgatóját, Apsay János igazgatót pedig — ugyanazt, aki valamikor Amerikában ujságíróskodott, a kurzus megszűnésében megismerkedett az "Igazság" című kormány-pénzes kintartott "munkáslap" és ennek gyors bukása után gründafta az immár ismert Tanító Bankot — hiába keresték a lakásán. Kedden délelőtt végre jelentkezett Apsay a rendőrségen. Azzal védekezett, hogy hétfőn kintjárt Pomázon, hogy a bank tulajdonát képező 30 holdas erdő és fűrésztelést értékesítse. Majd elmondta, hogy a bank kevés pénzzel rendelkezett és ezért kénytelenek voltak a korszak pénzét elfogadni: tökéletesen üzemeltetésére fordítani. Eppinger Géza a legnagyobb károsult, mert ő mintegy másfél milliárd értékű értékpapírt adott a Tanító Banknak és ezeket az értékpapírokat állítólag Apsay elcsikkasztotta. Apsay viszont azzal védekezik, hogy az Eppinger-féle értékpapírokról a bank igazgatóságának is tudomása volt és a mit tett, az az igazgatóság tudatán történt. A jeles kurzusintézetet, amely többszáz keresztény tisztviselőt és egyéb kismembert tett tönkre, Apsayt kívül még egyéb kurzusnagyságok vezették. Igazgatóságának tagjai voltak többek között

éves ügyvezető igazgató, dr. Vasek Ernő 38 éves alelnököt, a vállalat ügyvezető és a kereskedelmi osztály igazgatóját, Kis Ivánt, a Tanító Bank Rt. igazgatósági tagját, aki a vállalat tőzsdéi diszponense volt.

Letartóztatta Schüssler Károly 30 éves bankhivatalnokot, aki a bank tőzsdésztályának vezető helyettese volt, továbbá Vadas Mihály Márton igazgatósági tagot, aki a kereskedelmi osztály vezetőjének helyettesével volt megbízva.

A Tanító Bank főtitkárát igazgató, illetve tisztviselői ellen az eljárás körülbelül

370 kisebb-nagyobb kárososságról szóló följelentés

következtében folytatták le. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a cég igazgatói a náluk letétbe helyezett értékpapírokat és kamatozásra elhelyezett körülbelül

másfél milliárd korona értékű készpénzt

felelősségük tudatában, a bank helytelen és hozzá nem értő vezetése folytán teljesen elvesztették. Olyan vállalkozásokba kezdtek, melyek nem állottak arányban a bank teljesítőképességével és annak befizetett alaptőkéjével. A rendőri nyomozás megállapította, hogy főnökeikkel a kétes kimeneteli üzletek kötése körül mindannyian közreműködtek.

Megállapította a nyomozás, hogy a bank vezetői a jövedelmeket nemhogy vállalkozásai finanszírozására a banknál ügyfeleik által letétbe helyezett értékeket különböző helyeken, tőzsdébizománysoknál adósságaik fedezetére fordították. A tőzsdéi lanyhaság következtében az így kihelyezett értékpapírok és egyéb értékek értékükben állandóan csökkentek s így azokat a hitelző cég egyszerű eladás útján volt kénytelen értékesíteni.

A bank vezetősége ügyfeleiknek mindenkor a szokásosnál magasabb hetikamatot ígérték és fizettek és ennek következtében, hogy ezt az állapotot valamiképpen fenttarthassák, újabb és újabb kölcsönöket voltak kénytelenek fölvenni.

A rendőrség a bank könyveinek vizsgálata most folyik, ugyancsak most igyekeznek megállapítani azt is, hogy tulajdonképpen mennyi aktívája van még a banknak. A passzívák egész összegének megállapítása érdekében is folyik a nyomozás.

Haller István is, a kurzus egyik megalapítója, leghangosabb uszítója, a "numerus clausus" megteremtője

és dr. Vasek Ernő, a községi keresztény pártján szintén nagyon hangos vezére. Mindketten vezérémberei voltak annak az irányzatnak, "Le a zsidó tökével!" ordítása közben "keresztény" vállalatok gründaftájára gazdasági téren. Ezek közül alig két-három nap előtt omlott össze a Duna-Lloyd és ma követte a Tanító Bank. Csak az a szomorú, hogy ez a kurzusleleményesség sok száz existenciát tett tönkre, sok ezer embert fosztott meg megtakarított pénészkéjétől és tett szerencsétlenné.

A Tanító Bank ügyéről a rendőrség a következő jelentést adta ki:

ABaross-utcai Tanító Bank Rt. ügyében a rendőrség a vizsgálatot lefolytatta és ennek eredményeképpen a mai napon az est órákban

előzetes letartóztatásba helyezte: Apsay János 44

AMUNDSEN HARMING ÓRA ALATT AKAR AZ AZ ÉSZKI SARKRA REPÜLNI

Amundsen, a híres dán sarkutazó, aki áprilisban vagy májusban feltétlenül meg akarja valósítani azt a tervét, hogy a Spitzbergákról az Északi sarkra repüljön, a napokban Berlinben időzött, hogy két repülőgéphez a szükséges alkatrészeket megszerezze. Ebből az alkalomból egy bécsi ujság tudósítójának elmondta, hogy a világsajtó téves híreket közöl expedíciójáról. Szó sincs róla, hogy az Északi sark vidékét akarja felkutatni, mert azt már alaposan ismerjük, a főcél azonban az, hogy az Északi sark és Alaska közt egy körülbelül 1000 négyzetkilométernyi terület van, amely még ismeretlen és ő ezt a területet akarja felkutatni. A repülőgépek, amelyek csónakkal és szántalpakokkal is fel lesznek szerelve, a Spitzbergákról fognak elindulni és úgy számítja, hogy 28-30 óra alatt fognak az Északi sarkra érni és onnan indulnak az igazi expedícióra. Ami a vállalat finanszírozását illeti, kijelentette Amundsen, hogy a költségeket sajátjából fedezi. Amerikai emberek kiáltják ugyan neki hatalmas összegeket, de ő ezt az ajánlatot visszautasította, mert talán, amikor Kanadából akart az Északi sarkra repülni, de ez nem sikerült, az amerikai tőkepenészek, akik vállalkozását finanszírozták, azt a szemrehányást tették neki, még pedig meglehetősen éleshangú cikkeket, hogy bolondná tartotta őket.

"NEM FELSÉGSÉRTÉS, CSAK ELHALT EMBER MEGGYALÁZÁSA"

Szegedről jelentik: Feltűnő ügyben hozott a szegedi törvényszéken Wild bíró tanácsa felmentő ítéletet. Kardos István, 25 éves gazdász, Kardos Noé nemzetgyűlési képviselő fia, 1922 április havában egy battonyai kaszinóban volt, amikor éjjel egyik hírlap rendkívüli kiadása érkezett a kaszinóba, amely tudatta, hogy Károly király meghalt. Kardos István ekkor felugrott a kártyasztal mellől és többek hallatára ezt kiáltotta: — Eljén! Eljén! Megdöglött a király!

A szegedi királyi ügyészség a királyi ház tagjának megsértése miatt adott be vádiratot Kardos István ellen. Az ügynek a múlt hét folyamán volt a főtárgyalása. Kardos István kijelentette kihallgatása során, hogy nem érzi magát bűnösnek. A kérdéses alkalommal annyira ittas volt, hogy nem emlékszik semmire. A tanúvallomások után a királyi ügyész tartotta meg vadbeszédét. A védőbeszéd után a bíróság a vádlottat az ellene emelt vád és következményei terhe alól felmentette. Az ítélet indoklása szerint az 1921 november 26-án életbelépett 1921. évi XLVII. törvényeik a Habsburg-házat detronizálta és így a Habsburg-ház tagjait nem lehet abban a védelemben részesíteni, amiben a magyar büntetőtörvénykönyv a volt uralkodóház tagjait részesítette. Megállapította azonban az "elhalt ember meggyalázásának" vétségét, de ebben nem mondotta ki bűnösnek, mert az indítványtételre jogosult Zita királyné erre vonatkozólag ma gánidíványt nem tett. Az ügyész az ítélet ellen felelősséget jelentett be.

Magyarországra
Vegyen hajójegyet rokonai részére társaságunknál.

WHITE STAR LINE
New York—Cherbourg
Olympic márc. 1. márc. 22. apr. 12.
Majestic apr. 5. apr. 26. máj. 17.
(a világ legnagyobb hajója)

AMERICAN LINE
Közös szolgálat
New York—Cherbourg—Hamburg
Pittsburgh márc. 27.
Minnehaha (3. oszt.) márc. 20.
Canopic márc. 15; máj. 20.

RED STAR LINE
New York—Cherbourg—Antwerp
Mongolia febr. 23 Belgenland apr. 3
Zeeland apr. 17 Lapland apr. 24
A magyar kormány által engedélyezett hajóforgalom. 16 átlék. Csakott szobák, Nagy közös termek. Jelenleges hajó a helyi újkörmű. Vagy a menetjegyjárodában. Majestic Building Detroit, Mich.

A. BOLLÁ 25 FIA.
7822 W. Jefferson Ave.
J. DUSCHINSKY.
7800 W. Jefferson Ave.
HERSCHELD BROS.
724 West Jefferson Ave.

ni a francia irodalom nagyjainak ezt a lelcinylését — és akcióit indított Clément Vautol ellen azzal a céllal, hogy felvilágosítja a francia közönséget Clément Vautel borzalmas tévedéseiről, magát a chroniqueur pedig megtanítja a nagy francia írók tiszteletére. Mulatságos nézni ezt a vitát, amely immár hajszává fajult a modern és demokratikus Franciaországban, ahol az új Európában először küzdöttek a legvéresebben és leggyőzelmesebben a gondolat és véleménynyilvánítás szabadságáért. Az ilyen irodalmi pörben végül is nehéz dönteni. Shakespeare századokon át, ma is, úgy ünnepelek, mint a legnagyobb drámaíró, de már Voltaire részeg disznóknak nevezte és azért Voltaire marad, Tolsztoj pedig unalmasnak és üresnek bélyegezte és azért Tolsztoj is Tolsztoj maradt. Igaz, hogy Voltaire és Tolsztoj nagyobb szellemek Clément Vautelnél, de Vautelnek is lehet izlése és tudása, a mellyel válogatott olvasmányai között és mint kritikus megokolhatja véleményét. Bizonyos, hogy Baudelaire és Verlaine nagy költők, Stendhal pedig a legjobb regényírók közé tartozik, ám az is bizonyos, hogy Stendhal a kora nem vette észre, Baudelairet és Verlainet pedig sokáig a túlzott modernizmus és az erőszakos újítások embekeztet ildőzték. Üldözte pedig közönyével és nem törődésével ugyan az a közönség, amely ma gelszissen a késői bírálata és anatómiát szór a bíráló fejére. Ebben a közönségbe beletartoznak azok az esztétikusok is, azok az óvatos és idejüket kivárá esztétikusok, akik mindig késnek ál-

lásfoglalásukkal és akkor állanak be az elenző dicserék közé, amikor a dicseretnek már nincs kockázata. Romain Rolland ír hosszú oldalakat a Jean Christophe-ban az irodalmi izlés snobizmusáról. Arról, hogy idők múltán lassanként a bírálat számára megközelíthetlenné válik minden író, akit azután válogatás és ellenvélemény nélkül a többivel együtt fogyaszt

a közönség is, az esztétika is. Kedves írója mindenki és kedves zenéje mindenki. Lehet, hogy nincs igaza Vautelnek, a minthogy ebben az ügyben bizonyosan nincs, de a snobok sem szimpatikusak, azok a snobok, akik életükben nem vetültek észre a most méltánytalan meglátandókat, a haláluk után ellenben tabuként tisztelik.

MEGGYÖGYÜLT A FOLEY PIRULAKTÓL
John R. Gordon, Danville, Illinóisból ezeket írja: "Öt évig szenvedtem veszejből; éjjel nem tudtam aludni és állandóan fáradtnak éreztem magamat. Nem volt erőm és a kemény munkáim megfájdult a hátam. Végül lettem FOLEY PIRULAKAT és néhány napon belül azután meggyógyultam és aludni is tudtam." A FOLEY PIRULAK vízható hatásuk és a veséket erősebb működésre készítik. Vegyen egy üveggel még ma. Mindenütt kapható. febr. 19.

Magyarországra
Vegyen hajójegyet rokonai részére társaságunknál.

WHITE STAR LINE
New York—Cherbourg
Olympic márc. 1. márc. 22. apr. 12.
Majestic apr. 5. apr. 26. máj. 17.
(a világ legnagyobb hajója)

AMERICAN LINE
Közös szolgálat
New York—Cherbourg—Hamburg
Pittsburgh márc. 27.
Minnehaha (3. oszt.) márc. 20.
Canopic márc. 15; máj. 20.

RED STAR LINE
New York—Cherbourg—Antwerp
Mongolia febr. 23 Belgenland apr. 3
Zeeland apr. 17 Lapland apr. 24
A magyar kormány által engedélyezett hajóforgalom. 16 átlék. Csakott szobák, Nagy közös termek. Jelenleges hajó a helyi újkörmű. Vagy a menetjegyjárodában. Majestic Building Detroit, Mich.

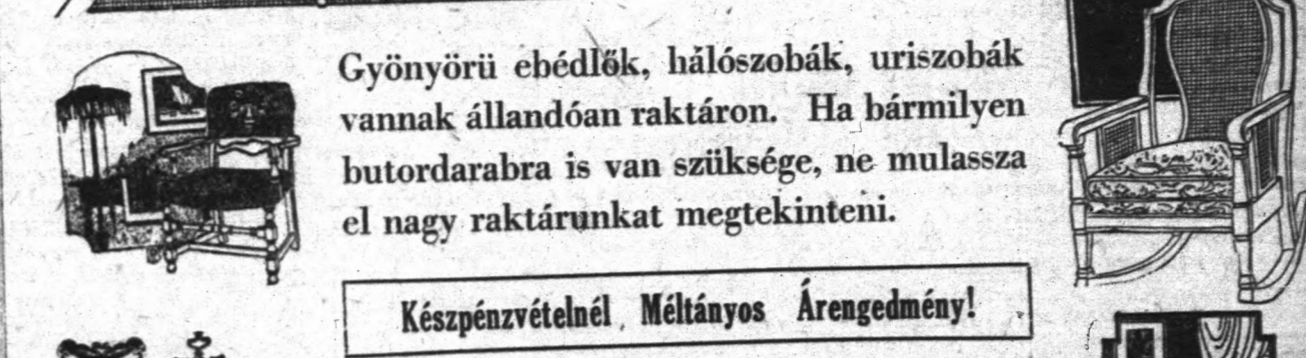
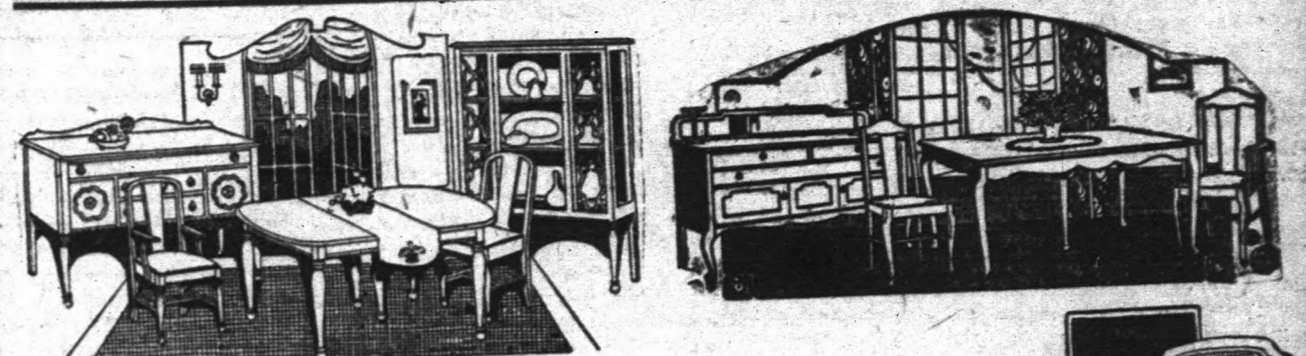
A. BOLLÁ 25 FIA.
7822 W. Jefferson Ave.
J. DUSCHINSKY.
7800 W. Jefferson Ave.
HERSCHELD BROS.
724 West Jefferson Ave.

NORTH GERMAN LLOYD
Hajók hetenként indulnak MAGYARORSZÁGBA
New Yorkból Bremenbe a legnagyobb német luxus- és hajó.

"COLUMBUS" és egy osztályú hajók. Javított harmadik osztály. Kényelmes, csukott kabinok 2 és 4 személy részére. Gyerekek véget forduljon bármely helyi ügynökhez.

NORTH GERMAN LLOYD
14-16 Pearl Street, New York.

Butor nálunk kapható!

Gyönyörű ebédlők, hálószobák, uriszobák vannak állandóan raktáron. Ha bármilyen butordarabra is van szüksége, ne mulassza el nagy raktárunkat meglátogatni.

Készpénzvételnél, Méltányos Árengedmény!

Nálunk egész sorozata kapható a Penynsular, keménysín, round oak kályháknak gáza és szénre kombinálva, ugyiszent Jewel kombinált és fekete kályhák. Vásárolja meg az Önt meg a választék teljes és hogy készen várhassa a közeledő hideg időt. Megbízható embereknek HITELT is nyújtunk és így alkalma van a használat alatt kifizetni a vételárát.

Jöjjen be és győződjék meg árainkról. Szívesen látjuk Önt, akár vásárol, akár nem. Elvünk: "Legjobb áru, legalacsonyabb ár."

Tegye lakását elegáns, otthonossá.

VEGYEN EGY NAGY ÁLLÓ LAMPÁT

Rendkívüli nagy választékot talál nálunk s az ára \$22.50-TÓL FELJEBB.

GUNSBERG BROS.

8015 W. JEFFERSON AVE. — DETROIT, MICHIGAN

GARAGE
Szakszerű javításokat bármilyen autóról, méretek, áron elvégezzük, ugyiszent Battery töltés és javítás. Raktáron vannak új Battery, melyet olcsón és jótállás mellett adunk.
DELRAY GARAGE
L. KRISTOF 25 TARRA
820 CARY STREET.
Telefon: CEDAR 0471.

atyám himni fog, mert gyermek és együgyű. Isten önnel.
A miss ugyan bucsuvétel után is ülvő maradt még a divánon, de Eliz a csöngetyűzsinórhoz lépett; a szobaleányt beidézte, s azután az atyjának szóló levelet lepecsételve, azt kezébe adta.
— A lovász rögtön nyergeljen, vigye a levelet a városba doctor Grisákhöz, az majd elküldi atyám után. Te pedig Luize, légy szives miss Natalie garde de robejaid és ágyneműit a hölgy-vendégszobába átszállítani. A mit parancsol, teljesítsd. En szobámban fogok étkezni egyedül, míg az atyám hazajön. Mikor Gyuszi elhagyja a külső szobát, az ajtót zárja be maga után s a kulcsot vegye mindig magához. Isten önnel, miss Natalie.
A miss kedélye egészen össze-vissza volt zavarva a leánya magaviselete által, ki egy óra lefolyása alatt tudott haragudni, sirni, kétségbeesni, éleket mondani, hűdegvérrel beszélni, parancsolni és minden a legjobb időben.
Vevé tehát sátorfáit s a szobaleányt azt az utasítást adta, hogy holmait, ha már költözni kell, ne is a vendégszobába, hanem egyenesen a director urhoz szállítsák át.
Képzeltetni Maxenpftscht urnak az örömét, mikor az ablakon keresztül meg-

